

Az európai adatvédelmi biztos második véleménye a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés keretében feldolgozott személyes adatok védelméről szóló tanácsi kerethatározati javaslatról

(2007/C 91/02)

AZ EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 286. cikkére,

tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájára, és különösen annak 8. cikkére,

tekintettel a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,

tekintettel a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾, és különösen annak 41. cikkére,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT:

1. Az európai adatvédelmi biztos 2005. december 19-én véleményt ⁽³⁾ adott ki a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés keretében feldolgozott személyes adatok védelméről szóló tanácsi kerethatározatra vonatkozó bizottsági javaslatról. E véleményben az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta, hogy a javaslat az EUSz. VI. címének hatálya alá tartozó területen belül a személyes adatok védelmét szolgáló hatékony eszközként alapvető fontossággal bír. Ennek az eszköznek nem csak az Európa Tanács 108. számú egyezményében ⁽⁴⁾ és még konkrétabban a 95/46/EK irányelvben meghatározott, adatvédelemre vonatkozó elveket kell tiszteletben tartania, hanem a bűnüldözés sajátos jellegének figyelembevételével további szabályokat is meg kell állapítania. Az európai adatvédelmi biztos szerint lényeges, hogy a kerethatározat valamennyi rendőrségi és igazságügyi adat feldolgozására kiterjedjen, abban az esetben is, ha a szóban forgó adatokat nem másik tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai továbbították vagy bocsátották rendelkezésre. A személyes adatok védelmének egységessége elengedhetetlen, függetlenül attól, hogy az adatokat hol, ki és milyen célra dolgozza fel. Az európai adatvédelmi biztos több javaslatot tett az adatvédelem szintjének javítására.
2. Az Európai Parlament 2006. szeptember 27-én jogalkotási állásfoglalást fogadott el a bizottsági javaslattal kapcsolatban. Az állásfoglalásban meghatározott célok nagy vonalakban megegyeznek az európai adatvédelmi biztos véleményében foglalt célokkal, miszerint a javaslat összességében támogatni kell, és a kerethatározat által biztosított adatvédelem szintjének javítását szolgáló módosításokra van szükség.
3. A Tanácson belül jelenleg zajlik a bizottsági javaslat megvitatása. A Tanács láthatóan ⁽⁵⁾ jól halad a munkával és lényegi módosításokat végez a javaslat szövegét illetően. A Tanács elnöksége komoly erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy még jelentősebb előrelépés történjen. Az elnökség célja, hogy a javaslat főbb elemeiről 2006 decemberéig közös megközelítés szülessen.
4. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy a Tanács nagy figyelmet szentel e fontos javaslatnak. Aggasztja ugyanakkor a fejlemények iránya. A Tanácsban jelenleg megvitatott szövegek nem tartalmazzák sem az Európai Parlament által javasolt módosításokat, sem az európai adatvédelmi biztos és az európai adatvédelmi hatóságok konferenciájának véleményét. Épp ellenkezőleg, számos esetben törölték, vagy lényeges mértékben gyengítették a bizottsági javaslat azon rendelkezéseit, amelyek biztosítékot nyújtanak a polgároknak. Ennek eredményeképpen fennáll annak a veszélye, hogy a védelem szintje nem csak a 95/46/EK irányelv által nyújtott védelem szintjétől, hanem még az Európai Tanács sokkal általánosabb megfogalmazást tartalmazó, a tagállamok számára kötelező erejű 108. számú egyezménye szerinti védelem szintjétől is elmarad.

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

⁽²⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

⁽³⁾ HL C 47., 2006.2.25., 27. o.

⁽⁴⁾ Az egyének személyes adataik gépi feldolgozása során való védelméről szóló, 1981. január 28-i európai tanácsi egyezmény.

⁽⁵⁾ Hivatalosan nem állnak rendelkezésre nyilvános dokumentumok, az európai adatvédelmi biztos pedig nem vesz részt közvetlenül a tanácsi munkacsoport munkájában. A Tanácson belüli megbeszélések helyzetét tükröző dokumentumok a Statewatch honlapján (www.statewatch.org) találhatók.

5. Az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága (LIBE) nemrégiben szintén aggodalmának adott hangot a Tanács e kerethatározati javaslatra vonatkozó döntéseit illetően.
6. A fenti okokból az európai adatvédelmi biztos most egy második véleményt ad ki. E második vélemény néhány alapvető aggodalomra összpontosít, és nem ismétli meg újra az európai adatvédelmi biztos 2005. decemberi véleményében foglalt valamennyi pontot, amelyek mind továbbra is érvényesek.

Általános jellegű aggodalmak

7. A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének fejlődő térségében egyre nagyobb fontossággal bír a rendőrségi és igazságügyi információk tagállamok közötti cseréje. Ezen információcsera megkönnyítésének érdekében már számos jogi eszközt javasoltak vagy fogadtak el. Az európai adatvédelmi biztos ismételtlen kiemeli, hogy ebben az összefüggésben – a polgárok alapvető jogainak tiszteletben tartását biztosítandó – szilárd jogi keretre van szükség, amely védi az érintettet. A jelenlegi kerethatározat(i javaslat) közvetlenül kapcsolódik az ezen információcsera megkönnyítésére irányuló javaslatokhoz.
8. Bár az európai adatvédelmi biztos elismeri a kerethatározat Tanács általi mielőbbi elfogadásának fontosságát, egyúttal figyelmeztet arra, hogy a gyors döntéshozatal nem vezethet alacsonyabb szintű adatvédelmi szabályokhoz. A Tanácsban jelenleg megvitatás alatt álló szövegek kétségesse teszik, hogy kellően megalapozott eredmény születik mely a polgárok számára hatékony védelmet biztosít. A jelenlegi helyzetben úgy tűnik, hogy a célzott gyorsaság következményeként az esetlegesen vitatott rendelkezéseket törlik vagy enyhítik. Az esetlegesen vitatott rendelkezésekről való megegyezéshez szükséges idő hiánya azt eredményezheti, hogy sérül a kerethatározat minősége.
9. Az európai adatvédelmi biztos ezért azt javasolja, hogy az elégséges védelmet kínáló eredmény elérése érdekében a Tanács biztosítson több időt a tárgyalásokra.

A belföldi adatfeldolgozásra való alkalmazhatóság

10. E kérdés a 2005. decemberi vélemény lényeges elemét képezte, és a vélemény benyújtását követően sor került részletes megvitatására. A közös adatvédelmi szabályok nem korlátozhatók a tagállamok közötti, határokon átnyúló adatcserére, hanem azokat valamennyi, a rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén előforduló adatra alkalmazni kell. Egy korlátozottabb alkalmazási kör nem kínálhat az EUSz. 30. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti megfelelő védelmet. Erre az európai adatvédelmi biztoson kívül más érdekeltek is több alkalommal rámutattak.
11. 2005. decemberi véleményében az európai adatvédelmi biztos megállapította, hogy a más tagállammal történő adatcserére való korlátozás különösen bizonytalanná és határozatlanná tenné a kerethatározat alkalmazási körét, és ez ellentétes lenne a kerethatározat alapvető céljával. A személyes adatok gyűjtésének vagy feldolgozásának időpontjában még nem tudható, hogy ezeket az adatokat illetően a későbbiekben sor kerül-e más tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságaival való adatcserére.
12. Ebből az okból egy korlátozottabb alkalmazási kör nem megvalósítható, és amennyiben bevezetésére mégis sor kerülne, az a bűnüldöző hatóságok adatbázisaiban nehéz és pontos különbségtételt tennie szükségessé, amely e hatóságok számára csak tovább bonyolítaná a helyzetet és növelné a költségeket, ezen felül pedig hátrányosan érintené az egyén jogbiztonságát.
13. E következményeket az alábbi két példával lehet szemléltetni. Elsőként, nehézségek és többletköltségek adódnának abból, hogy a bűnügyi aktákat viszonylag sok esetben különböző hatóságoktól származó adatokból állítják össze. A korlátozott alkalmazási kör következményeként az így összeállított akták egyes részei – azok, amelyek más tagállamok hatóságaitól származó adatokat tartalmaznak – a kerethatározat értelmében az adatvédelem alá esnének, míg más részek nem. Másodsorban, az egyén jogbiztonsága sérülne, mivel – korlátozottabb alkalmazási kör esetében – a harmadik országokból származó, ám tagállamok közötti csere tárgyát nem képező adatok nem tartoznának a kerethatározat hatálya alá. Az ilyen adatok feldolgozása természetesen különös kockázatokat rejt magában az érintettet illetően, amennyiben például nem áll fenn jogi kötelezettség ezen adatok pontosságának felülvizsgálatára. Jó példa lehetne a terroristagyanús légi utasokat tartalmazó, harmadik országbeli listák (No Fly Lists) valamely tagállamon belüli, bűnüldözési célokra való felhasználása.

14. Az európai adatvédelmi biztos ismételten hangsúlyozza, hogy a rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén – ahogyan azt többek között az EUSz. 30. cikke (1) bekezdésének b) pontja is elismeri – magas szintű adatvédelemre van szükség, hiszen e területen a személyes adatok feldolgozása természetesen különös kockázatokat jelent a polgárok számára. Az első és a harmadik pillér szerinti adatvédelem közötti jelentős eltérések ezen felül nem csak az egyén személyes adatok védelméhez való jogát érintik, hanem a bűnüldözés hatékonyságát és a tagállamok közti kölcsönös bizalmat is.
15. A javaslat mindkét célt szolgálja. A polgárok számára garanciát biztosít a személyes adataikkal való visszaélés ellen. Az érintett polgár számára jelentéktelen, hogy a rá vonatkozó adatokat tagállamok közötti csere keretében vagy pusztán belföldi keretben dolgozzák fel. A javaslat hozzájárul továbbá a tagállamok közötti kölcsönös bizalomhoz, amely a sikeres információcsere feltétele. Az adatfeldolgozásra vonatkozó közös szabályok alkalmazása következtében a tagállamok számára elfogadhatóbbá válnának a cserélt adatok.
16. Az európai adatvédelmi biztos felhívja a figyelmet arra, hogy a kerethatározat alkalmazási körének a cserélt adatokra való korlátozása nem biztosítja teljes mértékben a tagállamok hatóságai közötti bizalomépítést. Egy korlátozott szöveg ezenkívül nem nyújt kellő védelmet a polgárok számára. A kerethatározat e körülmények között nem nyújtana többé megfelelő garanciát a polgárok számára a személyes adataikkal való, állami hatóságok általi esetleges visszaélésekkel szemben. Az európai adatvédelmi biztos véleménye szerint a jogalkotás e „védőpajzs-funkciója” elemi jelentőségű, már csak azért is, hogy gondoskodjon arról, hogy az Európai Unió az EUSz. 6. cikkével összhangban tiszteletben tartsa az alapvető jogokat.
17. Végezetül, stratégiai érv is szól amellett, hogy a kerethatározatot az adatfeldolgozás egészére alkalmazzzák. Ahogyan azt az Egyesült Államokkal a légiutasok adatainak feldolgozásáról és továbbításáról szóló új megállapodásról ⁽¹⁾ folytatott legfrissebb tárgyalások is mutatják, a polgárokat valamennyi EU-n belül előforduló helyzetben védő, megalapozott uniós jogszabályok erősítik az EU pozícióját a harmadik országokkal folytatott tárgyalások során is. Egy ilyen megalapozott jogszabály hiányában eléggé nehéz volna ragaszkodni ahhoz, hogy a harmadik országok megfelelő szintű adatvédelme szolgáljon a személyes adatok továbbításának előfeltételeként.

Egyéb aggodalmak

18. Az adatminőség hangsúlyozása: A bizottsági javaslat 4. cikke nem csak a 95/46/EK irányelv adatminőségre vonatkozó főbb elveit tartalmazza, hanem előír néhány egyedi szabályt is. Ennek megfelelően különbséget tesz a különböző érintettek (gyanúsítottak, elítéltek, áldozatok, tanúk stb.) között. Az érintett személyekre vonatkozó adatokat különböző módon, egyedi biztosítékokkal kell kezelni, különösen a nem gyanúsított személyek esetében. A javaslat továbbá arra kötelezi a tagállamokat, hogy pontosságuk és a megbízhatóságuk alapján tegyenek különbséget az adatok között. E rendelkezés azért fontos, mert a bűnüldöző hatóságok olyan, nem megerősített adatokat is használnak, amelyek feltételezéseken, és nem feltétlenül tényeken alapulnak. Az európai adatvédelmi biztos szerint e rendelkezések alapvető biztosítékokat nyújtanak, ezért azokat nem szabadna sem törölni, sem pedig fakultatívvá tenni.
19. Adatkezelés és célhoz kötöttség: Az európai adatvédelmi biztos 2005. decemberi véleményében megvizsgálta, hogy szükség van-e jobb jogszabályokra az olyan adatok további felhasználást illetően, amelyeket egy hatóság egy meghatározott célból gyűjtött össze. Az európai adatvédelmi biztos az 5. cikkel kapcsolatban kifejezett aggodalmát illetően jelenleg azt az álláspontot képviseli, hogy egyrészt lehetővé kell tenni az adatok tágabb célokra való (további) kezelését, másrészt viszont az érintett védelme érdekében jogilag pontosan meg kell határozni e felhasználás feltételeit. Az európai adatvédelmi biztos óv az olyan megoldásoktól, amelyek a kérdést teljes mértékben a nemzeti jog hatáskörében hagyják, vagy a további feldolgozás feltételeit nem korlátozzák a 95/46/EK irányelv és az Európa Tanács 108. számú egyezménye szerint ⁽²⁾. A különleges adatkategóriák feldolgozását a 95/46/EK irányelv és a 108. számú egyezmény általában véve tiltja, néhány kivételtől eltekintve ⁽³⁾. Az európai adatvédelmi biztos attól tart, hogy a kerethatározatban törlik az általános tiltást, és ennek révén a kivétel válik szabállyá. Egy ilyen megoldás nem csak a 95/46/EK irányelvvel lenne ellentétes, hanem a 108. számú egyezménnyel sem állna összhangban.

⁽¹⁾ Az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között a PNR-adatoknak a légi fuvarozók általi feldolgozásáról és az Egyesült Államok Belbiztonsági Minisztériuma részére történő továbbításáról szóló megállapodás, HL L 298., 2006.10.27., 29. o.

⁽²⁾ Lásd a 13. cikket, a 95/46/EK irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontjával összefüggésben, valamint a 9. cikket, a 108. számú egyezmény 5. cikkének b) pontjával összefüggésben.

⁽³⁾ Lásd a 95/46/EK irányelv 8. cikkét és a 108. számú egyezmény 6. cikkét.

20. Adatcsere más hatóságokkal és magánfelekkel: A bizottsági javaslat korlátozásokat és egyedi biztosítékokat tartalmaz a rendőrségi és igazságügyi hatóságokon kívüli más hatóságokkal, valamint a magánfelekkel és a harmadik országok hatóságaival való információcserét illetően. Az európai adatvédelmi biztos az alábbi okokból hangsúlyozza ezen egyedi rendelkezések fontosságát: elsősorban, az ilyen „harmadik felekkel” való információcsere különleges kockázatokkal jár (a biztonsági előírások megsértése, más célra történő további feldolgozás stb.). Másodsorban, harmadik felek bűnüldözésben és a bűnüldözés szempontjából releváns információk feldolgozásában való részvétele egyre gyakoribbá válik. Az adatmegőrzésről szóló 2006/24/EK irányelv ⁽¹⁾, az Egyesült Államokkal a PNR-adatokról létrejött megállapodás, és az ún. SWIFT-ügy ⁽²⁾ jó példái ennek. Harmadrészt, az Európai Bíróság által a PNR-adatokkal kapcsolatos határozatok ügyében 2006. május 30-án hozott ítélet ⁽³⁾ komoly kétségeket vet fel a magánfelek által kereskedelmi célra gyűjtött és a későbbiekben bűnüldözési célokra feldolgozott személyes adatok védelmét illetően.
21. A más – állami vagy magán – felek részére vagy általuk történő, EU-n belüli adattovábbítást illetően fontos, hogy a javaslat pontosan szabályozza e kérdést és olyan megoldásokat kínáljon, amelyek összeegyeztethetők a 95/46/EK irányelvvel. E megoldásoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az pillérszerkezet következményei – különös tekintettel a bűnüldöző hatóságok és más felek közötti adatcsere tekintetében a két pillér elhatárolásával kapcsolatos bizonytalanságra – ne érintsék hátrányosan az adatvédelem hatékonyságát.
22. A harmadik országok részére vagy általuk történő adattovábbítás vonatkozásában a bizottsági javaslat egy bizottsági megfeleléségi határozatot elő. Amennyiben a Tanács ezt nem támogatná, úgy az egyes tagállamok maguk döntenének a megfeleléségről, vagy ami még rosszabb, a harmadik országok adatvédelmi szintjének vizsgálata nélkül továbbítanák az adatokat. A személyes adatok harmadik országokkal való cseréjére vonatkozó összehangolt rendszer hiánya tehát az alábbi következményekkel járhatna:
- káros hatással lenne a tagállamok hatóságai közötti bizalomra, mivel egy hatóság valószínűleg kevésbé lenne kész arra, hogy egy más tagállam hatóságával megossza az információt, ha ez utóbbi tagállam egyértelmű biztosítékok hiányában megoszthatná ezen információt harmadik országok hatóságaival is.
 - megkerülő magatartást provokálna. Ha egy tagállam hatósága a kerethatározatban előírt adatvédelem következtében nem kaphatna közvetlenül más tagállamtól információt, kérhetné egy harmadik ország hatóságának segítségét.
 - a harmadik országok hatóságai számára lehetővé tenné a „forum shopping” alkalmazását: e hatóságok az adattovábbítás szempontjából legalacsonyabb jogi követelményeket előíró tagállamtól kérhetnének információt.

Az európai adatvédelmi biztos megítélése szerint rendkívül fontos, hogy olyan mechanizmusokat hozzanak létre, amelyek közös szabályokat és összehangolt megfeleléségi határozatokat biztosítanak annak érdekében is, hogy a kerethatározat megfeleljen az Európai Tanács 108. számú egyezményének (különös tekintettel annak 12. cikkére) ⁽⁴⁾. A kerethatározatban elő kell írni ilyen mechanizmusokat.

23. Az európai adatvédelmi biztos számára ismeretes, hogy több tagállam megkérdőjelezi a személyes adatok harmadik országokkal való cseréjére vonatkozó rendelkezés beillesztésének jogalapját azokban az esetekben, amelyekben ezeket az adatokat nem egy másik tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága továbbította vagy tette hozzáférhetővé. Az európai adatvédelmi biztos szerint indokolatlan e jogalap megkérdőjelezése. A 2005. decemberi véleményben bemutatott példák, valamint az előző pontban említett érvek egyértelművé teszik a harmadik országokkal való adatcsere és az EUSz. 29. cikke szerinti rendőrségi és igazságügyi együttműködés közötti közvetlen összefüggést. A személyes adatok harmadik országokkal való cseréjéről szóló rendelkezést úgy kell tekinteni, mint egy további és szükséges rendelkezést ahhoz, hogy elérjük az EUSz. 29. cikkében – összefüggésben annak 6. cikkével – előírt célokat, mindenekelőtt a rendőri szervek közötti, az alapvető jogokat tiszteletben tartó szorosabb együttműködést.

⁽¹⁾ A nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló, 2006. március 15-i 2006/24/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, HL L 105., 2006.4.13., 54. o.

⁽²⁾ Lásd a 29. cikk alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport 2006. november 22-i 10/2006 véleményét a személyes adatok Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT) általi feldolgozásáról.

⁽³⁾ A C-317/04 és a C-318/04 ügyekben hozott ítélet.

⁽⁴⁾ Lásd részletesebben a (több tagállam által megerősített) kiegészítő jegyzőkönyv 2. cikkét, amely összhangban áll a 95/46/EK irányelv 25. és 26. cikkével.

24. Az érintettek jogai: Az érintettnek joga van tájékoztatást kapni a rá vonatkozó személyes adatok kezeléséről. Ez a jog összefügg a személyes adatok tisztességes és jogszerű kezelésének elveivel, amelyeket maga a kerethatározat is tiszteletben tart, és amelyeket ezen felül az Európa Tanács 108. számú egyezménye, különösen 5. cikkének a) pontja és 8. cikke véd. E jog alapvető eleme, hogy a kezelésért felelős hivatalból köteles e tájékoztatás nyújtására. Mivel az érintett általában nem tudja és nem tudhatja, hogy a rá vonatkozó adatokat kezelik, e jog jellegének ellentmondana, ha az érintettnek kérelmet kellene benyújtania. Természetesen vannak kivételek e jog alól, és az is világos, hogy e kivételek fontos szerepet játszhatnak a bűnüldözés területén, mivel a bűncselekmények ügyében folytatott nyomozásokkal kapcsolatban nyújtott tájékoztatás éppen e nyomozásokat hátráltathatja. Ugyanakkor minden olyan megoldás elfogadhatatlan, és az Európa Tanács 108. számú egyezményével összeegyeztethetetlen, amely a tájékoztatáshoz való jogot az érintettől származó ez irányú kérelemhez köti.
25. Az európai adatvédelmi biztos kiemeli, hogy az adatvédelmi hatóságok szerepének összhangban kell állnia a 95/46/EK irányelvben rájuk ruházott szereppel. E szerep a rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén még nagyobb jelentőséggel bír. A terrorizmus és más súlyos bűncselekmények elleni hatékony küzdelem érdekében a bűnüldöző hatóságok közötti együttműködés során gyakran van szükség érzékeny személyes adatok feldolgozására, és kivételeket kell alkalmazni az érintett jogait illetően (lásd például az előző pontban említett, tájékoztatáshoz való jogot).
26. Az európai adatvédelmi biztos szerint elsődleges, hogy a kerethatározat alkalmazási körén belül a hatóságok hatékonyan felügyeljék és ellenőrizzék a személyes adatok feldolgozását, különösen ha a rendőrségi együttműködés területén a személyes adatok tagállamok közötti cseréjére kerül sor. Másodsorban, gondoskodni kell mind a nemzeti joghatósággal bíró, mind pedig az adatvédelmi hatóságok intézményesített hálózatán, azaz a hatóságok munkacsoportján (az irányelv 29. cikke alapján létrehozott munkacsoport) belüli hatóságok tanácsadói szerepéről. Az adatvédelmi hatóságok közreműködésére azért van szükség, hogy erősíteni lehessen az ezen eszköz szerinti adatvédelem és a 95/46/EK irányelv szerinti adatvédelem közötti koherenciát, hogy gondoskodni lehessen a jogi kötelezettségek teljesítéséről, valamint a gyakorlatban is meg lehessen valósítani a tagállamok közötti teljes harmonizációt.
27. A bizottsági javaslat 24. cikke részletes biztonsági előírásokat tartalmaz, amelyek hasonlóak az Europol-egyezményben foglalt előírásokhoz. Az európai adatvédelmi biztos óva int attól, hogy ezeket az előírásokat töröljék a javaslatból. Az összehangolt biztonsági szint fontos eszköze a bizalom megerősítésének, mind az érintettek számára, mind pedig a tagállamok hatóságai között.
28. 2005. decemberi véleményében az európai adatvédelmi biztos azt ajánlotta, hogy egyes különleges adatkategóriák – mint például a biometrikus adatok és a DNS-profilok – kezelésének tekintetében hozzanak létre egyedi biztosítékokat. Ezen adatkategóriák felhasználása a bűnüldözés területén egyre inkább fontosabbá válik, ugyanakkor különleges kockázatokat rejtethet magában az érintett illetően. Közös szabályokra van szükség. Az európai adatvédelmi biztos sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács nem – legalábbis nem láthatóan – vette figyelembe ezt az ajánlást. Az európai adatvédelmi biztos felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy fogadjanak el a kérdésről javaslatot, függetlenül attól, hogy az kapcsolódik-e a hozzáférhetőség elvéhez, vagy sem.

Összegzés

29. Az európai adatvédelmi biztos azt javasolja, hogy a kellő védelmet kínáló eredmény elérése érdekében a Tanács biztosítson több időt a tárgyalásokra. Bár az európai adatvédelmi biztos elismeri, hogy a kerethatározat Tanács általi, rövid időn belüli elfogadása rendkívüli fontossággal bír, egyúttal figyelmeztet arra, hogy a gyors döntéshozatal nem vezethet alacsonyabb szintű adatvédelmi szabályokhoz.
30. Az adatvédelem egységessége elengedhetetlen, függetlenül attól, hogy a személyes adatokat hol, ki és milyen célra kezeli. Az európai adatvédelmi biztos felszólítja a Tanácsot, hogy olyan szintű védelmet biztosítson, amely nem marad el sem a 95/46/EK irányelv által nyújtott védelem szintjétől, sem pedig az Európai Tanács sokkal általánosabb megfogalmazást tartalmazó, a tagállamok számára kötelező erejű 108. számú egyezménye szerinti védelem szintjétől.
31. A közös adatvédelmi szabályok nem korlátozhatók a tagállamok közötti, határokon átnyúló adatcserére, hanem azokat valamennyi, a rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén előforduló adatra alkalmazni kell. E vélemény olyan érveket tartalmaz, amelyek megmutatják, hogy egy korlátozottabb alkalmazási kör nem megvalósítható, és amennyiben bevezetésére mégis sor kerülne, a hatóságok számára tovább bonyolítaná a helyzetet és növelné a költségeket, valamint hátrányosan érintené az egyén jogbiztonságát.

32. Az európai adatvédelmi biztos egyéb agggodalmai a következők:

- A bizottsági javaslatban az adatminőségre vonatkozóan szereplő egyedi rendelkezéseket nem szabadna sem törölni, sem fakultatívvá tenni.
- Az adatok további feldolgozására és a különleges adatkategóriákra vonatkozó rendelkezéseknek összhangban kell állniuk a 95/46/EK irányelvvel és az Európa Tanács 108. számú egyezményével.
- A bűnüldöző hatóságokon kívüli más felekkel az EU-n belül folytatott adatcserére vonatkozó egyedi rendelkezéseket nem szabadna sem törölni a javaslatból, sem alkalmazási körüket korlátozni. A harmadik országokkal való adatcserét illetően legalább olyan mechanizmusokat hozzanak létre, amelyek közös szabályokat és a összehangolt megfelelőségi határozatokat biztosítanak annak érdekében is, hogy a kerethatározat megfeleljen az Európai Tanács 108. számú egyezményének. A kerethatározatban elő kell írni ilyen mechanizmusokat.
- Minden olyan megoldás elfogadhatatlan, és az Európa Tanács 108. számú egyezményével összeegyeztethetetlen, amely a tájékoztatáshoz való jogot az érintettől származó ez irányú kérelemhez köti.
- Az adatvédelmi hatóságok szerepének összhangban kell állnia a 95/46/EK irányelvben rájuk ruházott szereppel.
- Az Europol-egyezményben foglalt előírásokhoz hasonló részletes biztonsági előírásokat nem szabadna törölni a javaslatból.
- A Bizottságnak és a Tanácsnak javaslatot kell elfogadnia az olyan különleges adatkategóriák kezeléséről, mint a biometrikus adatok és a DSN-profilok, függetlenül attól, hogy azok kapcsolódnak-e a hozzáférhetőség elvéhez, vagy sem.

Kelt Brüsszelben, 2006. november 29-én.

Peter HUSTINX

Európai adatvédelmi biztos
